

POSTANOWIENIE

Dnia 3 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **A.B.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 3 marca 2026 r.,
wystąpienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku
z dnia 10 grudnia 2025 r., sygn. akt II Kp 734/25,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gdańsk-Południe w Gdańsku postanowieniem z dnia 10 grudnia 2025 r., zwrócił się o przekazanie sprawy II Kp 734/25 innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swoje wystąpienie wskazał, że sprawa dotyczy zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., którego miał się dopuścić asesora tego Sądu, co może stwarzać wątpliwości co do obiektywnego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym instytucja ustanowiona w art. 37 k.p.k. ma wyjątkowy charakter, stanowiąc odstępstwo od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Z tego względu wspomniany przepis musi być wykładany restryktywnie, albowiem nadmierne jego wykorzystywanie może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów (zob. *np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2018 r., IV KO 41/18, LEX nr 2498080; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 54/18, LEX nr 2508529*). „Chodzi zatem co do zasady o sytuacje, w których sprawa dotyczy bezpośrednio sądu właściwego lub jego sędziów i ławników. Gdy natomiast uczestnikami postępowania są osoby wykonujące zawód prokuratora, adwokata, radcy prawnego czy komornika, to dla przekazania sprawy innemu sądowi konieczne jest wykazanie, że *in concreto* z uwagi na istniejące relacje i intensywność kontaktów na gruncie zawodowym lub towarzyskim z sędziami sądu właściwego zachodzi uzasadniona obawa co do ich bezstronności” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 r., V KO 80/22, LEX nr 3486941*). „Zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy. Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy. Jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (zaistniałe wyłączenia poszczególnych sędziów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2025 r., II KO 198/25, LEX nr*

3953146; zob. też: *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2025 r., I KO 131/25, LEX nr 3940695*).

Wprawdzie w niniejszej sprawie rolą Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku jest już tylko rozpoznanie zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, to jednak fakt, że sprawa dotyczy asesora Sądu właściwego do rozpoznania ww. środka odwoławczego nakazuje, w ramach rozpoznawanego wniosku, uwzględnić zasadę: *nemo iudex idoneus in propria causa*. Uzasadnia to skorzystanie przez Sąd Najwyższy z uprawnienia przewidzianego w art. 37 § 1 k.p.k. Zasadne stało się zatem przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni, którego siedziba mieści się w niedużej odległości od siedziby Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł.]